

31996L0067

L 272/36

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

25.10.1996.

PADOMES DIREKTĪVA 96/67/EK**(1996. gada 15. oktobris)****par pieeju lidlauka sniegto pakalpojumu tirgum Kopienas lidostās**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 84. panta 2. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,pieņemot lēmumu saskaņā ar Līguma 189.c pantā paredzēto procedūru ⁽³⁾,

(6) tā kā, ievērojot subsidiaritātes principu, ir būtiski, lai pieeja lidlauka sniegtajiem pakalpojumiem būtu Kopienas līmenī, tajā pašā laikā dodot dalībvalstīm iespēju ņemt vērā šīs nozares īpašo raksturu;

(7) tā kā 1994. gada jūnijā Komisija savā paziņojumā "Eiropas civilās aviācijas nākotne" norādīja, ka tā gatavojas līdz 1994. gada beigām uzsākt iniciatīvu, lai panāktu pieeju lidlauka sniegto pakalpojumu tirgum Kopienas lidostās; tā kā Padome savā 1994. gada 24. oktobra Rezolūcijā par situāciju Eiropas civilajā aviācijā ⁽⁷⁾ apliecināja vajadzību ņemt vērā īpašās prasības saistībā ar situāciju lidostās, atverot pieeju tirgum;

(1) tā kā Kopiena pakāpeniski ievieš kopēju gaisa transporta politiku ar mērķi pabeigt iekšējā tirgus izveidi saskaņā ar Līguma 7.a pantu, kas būtu ilgstošs ieguldījums ekonomikas un sociālās attīstības veicināšanā;

(8) tā kā Eiropas Parlaments 1995. gada 14. februāra Rezolūcijā par Eiropas civilo aviāciju ⁽⁸⁾ atkārtoti uzsvēra to, ka jāņem vērā pieejas lidlauka sniegtajiem pakalpojumiem ietekme uz nodarbinātību un drošības apstākļiem Kopienas lidostās;

(2) tā kā Līguma 59. panta mērķis ir novērst pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumus Kopienā; tā kā saskaņā ar Līguma 61. pantu šis mērķis jāsasniedz saistībā ar kopējo transporta politiku;

(9) tā kā brīva pieeja lidlauka sniegtajiem pakalpojumiem saskan ar efektīvu Kopienas lidostu darbību;

(3) tā kā ar Padomes Regulām (EEK) Nr. 2407/92 ⁽⁴⁾, (EEK) Nr. 2408/92 ⁽⁵⁾ un (EEK) 2409/92 ⁽⁶⁾ šis mērķis ir sasniegts attiecībā uz pašiem gaisa transporta pakalpojumiem;

(10) tā kā brīva pieeja lidlauka sniegtajiem pakalpojumiem ir jāievieš pakāpeniski un jāpielāgo nozares prasībām;

(4) tā kā lidlauka sniegtie pakalpojumi ir būtiski, lai gaisa transports normāli darbotos; tā kā tie ievērojami veicina efektīvu gaisa transporta infrastruktūras izmantošanu;

(11) tā kā dažās lidlauka sniegto pakalpojumu kategorijās pieeja tirgum un pašpakalpojumiem var saskarties ar ierobežojumiem attiecībā uz drošību, jaudu un pieejamo platību; tā kā tādēļ ir jāspēj ierobežot apstiprinātu pakalpojumu sniedzēju skaitu saistībā ar šo lidlauka sniegto pakalpojumu kategoriju; tā kā būtu jāspēj ierobežot arī pašpakalpojumus; tā kā tādā gadījumā ierobežojumu kritērijiem ir jābūt atbilstīgiem, objektīviem, atklātiem un nediskriminējošiem;

(5) tā kā pieejas atvēršanai lidlauka sniegtajiem pakalpojumiem vajadzētu palīdzēt samazināt lidsabiedrību darbības izdevumus un uzlabot to pakalpojumu kvalitāti, ko saņem lidostu lietotāji;

(12) tā kā tad, ja lidlauka pakalpojumu sniedzēju skaits ir ierobežots, efektīvai konkurencei ir vajadzīgs, lai vismaz viens no pakalpojumu sniedzējiem būtu neatkarīgs gan no lidostas vadības, gan arī no galvenā pārvadātāja;

⁽¹⁾ OV C 142, 8.6.1995., 7. lpp. un OV C 124, 27.4.1996., 19. lpp.

⁽²⁾ OV C 301, 13.11.1995., 28. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 1995. gada 16. novembra Atzinums (OV C 323, 4.12.1995., 106. lpp.), Padomes 1996. gada 28. marta Kopējā nostāja (OV C 134, 6.5.1996., 30. lpp.) un Eiropas Parlamenta 1996. gada 16. jūlija Lēmums (OV C 261, 9.9.1996.).

⁽⁴⁾ OV L 240, 24.8.1992., 1. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 240, 24.8.1992., 8. lpp. Regula grozīta ar 1994. gada Pievienošanās aktu.

⁽⁶⁾ OV L 240, 24.8.1992., 15. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 309, 5.11.1994., 2. lpp.

⁽⁸⁾ OV C 56, 6.3.1995., 28. lpp.

- (13) tā kā, lai lidostas normāli strādātu, tām pašām ir jānodarbojas ar zināmu infrastruktūru pārvaldību, ko gan tehnisku iemeslu dēļ, gan arī rentabilitātes vai apkārtējās vides ietekmes dēļ ir grūti dalīt vai sadalīt vairākiem; tā kā šo infrastruktūru centralizēta pārvaldība tomēr nevar būt šķērslis tam, lai tās izmantotu lidlauka pakalpojumu sniedzēji vai pašpakalpojumus veicoši lidostas lietotāji;
- (14) tā kā dažos gadījumos minētie ierobežojumi var attaisnot ierobežojumus attiecībā uz pieeju tirgum vai pašpakalpojumiem, ja tie ir atbilstīgi, objektīvi, atklāti un nediskriminējoši;
- (15) tā kā šo izņēmumu nolūkam jābūt tādam, lai ļautu lidostas vadībai pārvarēt vai vismaz samazināt minētos ierobežojumus; tā kā šie izņēmumi jāapstiprina Komisijai, kam palīdz padomdevēja komiteja, un tie ir jāpiešķir uz noteiktu laiku;
- (16) tā kā, lai saglabātu efektīvu un godīgu konkurenci tādos apstākļos, kad lidlauka pakalpojumu sniedzēju skaits ir ierobežots, šie pakalpojumu sniedzēji jāizvēlas saskaņā ar atklātu un objektīvu procedūru; tā kā par lidlauka pakalpojumu sniedzēju izvēli būtu jāapspriežas ar lidostas lietotājiem, jo tos ļoti interesē tiem vajadzīgo lidlauka sniegto pakalpojumu kvalitāte un cena;
- (17) tā kā tādēļ ir jāizveido pārstāvju komiteja, nodrošinot lidostas lietotāju pārstāvību un apspriešanos ar tiem, izvēloties apstiprinātus lidlauka pakalpojumu sniedzējus;
- (18) tā kā noteiktos apstākļos un ar zināmiem nosacījumiem, izvēloties lidlauka pakalpojumu sniedzējus kādā lidostā, ir iespējams paplašināt pakalpojumu sniegšanas prasību, ietverot arī citas lidostas tajā pašā attiecīgās dalībvalsts ģeogrāfiskajā reģionā;
- (19) tā kā lidostas vadības dienests arī var sniegt lidlauka pakalpojumus un ar saviem lēmumiem var ievērojami ietekmēt konkurenci starp lidlauka pakalpojumu sniedzējiem; tā kā tādēļ, lai saglabātu godīgu konkurenci, ir svarīgi, lai lidostām būtu prasība nodalīt grāmatvedību savas infrastruktūras pārvaldībā un regulējošajās darbībās no grāmatvedības lidlauka pakalpojumu sniegšanā;
- (20) tā kā lidosta nedrīkst subsidēt lidlauka sniegtos pakalpojumus no ienākumiem, ko tā gūst no lidostas pārvaldes;
- (21) tā kā visiem pakalpojumu sniedzējiem, kas vēlas piedāvāt lidlauka pakalpojumus trešām pusēm, ir jāpiemēro vienādas atklātuma prasības;
- (22) tā kā, lai lidostas varētu veikt savas infrastruktūras pārvaldību un garantēt drošību lidostā, kā arī aizsargāt apkārtējo vidi un izpildīt spēkā esošos sociālos noteikumus, dalībvalstīm ir jāapstiprina lidlauka pakalpojumu sniegšana; tā kā šā apstiprinājuma saņemšanas kritērijiem jābūt objektīviem, atklātiem un nediskriminējošiem;
- (23) tā kā tādu pašu iemeslu dēļ dalībvalstīm jā saglabā iespēja noteikt un īstenot noteikumus, kas vajadzīgi, lai lidostas infrastruktūra normāli darbotos; tā kā šiem noteikumiem jāsaistās ar nosprausto mērķi un tie nedrīkst faktiski samazināt pieeju tirgum vai ierobežot pašpakalpojumu brīvību līdz tādai pakāpei, kas būtu zemāka, nekā noteikts šajā direktīvā; tā kā šiem noteikumiem jāatbilst objektivitātes, atklātuma un nediskriminēšanas principiem;
- (24) tā kā dalībvalstīm jā saglabā iespēja nodrošināt piemērotu sociālās aizsardzības līmeni to uzņēmumu darbiniekiem, kas sniedz lidlauka pakalpojumus;
- (25) tā kā apstiprinātiem lidlauka pakalpojumu sniedzējiem un lidostas lietotājiem, kam ir atļauts veikt pašpakalpojumus, ir jāgarantē pieeja lidostas iekārtām, ciktāl tas vajadzīgs, lai tie izmantotu savas tiesības un lai pastāvētu godīga un patiesa konkurence; tā kā tomēr jābūt iespējai par šo pieeju iekasēt samaksu;
- (26) tā kā ir pamatoti, ka šajā direktīvā noteiktās tiesības piemēro tikai trešo valstu lidlauka pakalpojumu sniedzējiem un trešo valstu lidostas lietotājiem, stingri ievērojot abpusējības principu; tā kā tad, ja abpusējības nav, dalībvalstij būtu jāspēj minētajiem pakalpojumu sniedzējiem un lietotājiem šīs tiesības atcelt;
- (27) tā kā 1987. gada 2. decembrī Londonā Spānijas Karaliste un Apvienotā Karaliste abu valstu Ārlietu ministru kopīgā deklarācijā vienojās par lielāku sadarbību, izmantojot Gibraltāra lidostu, un noteiktā kārtībā vēl nav stājusies spēkā;
- (28) tā kā šī direktīva neskar Līguma noteikumu piemērošanu; tā kā Komisija jo īpaši turpinās nodrošināt pakļaušanos šiem noteikumiem, vajadzības gadījumā izmantojot pilnvaras, ko tai piešķir Līguma 90. pants,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Darbības joma

1. Šo direktīvu piemēro visām lidostām, kas atrodas kādas dalībvalsts teritorijā saskaņā ar Līguma noteikumiem un ir atvērtas komerciāliem pārvaldījumiem šādos apstākļos:

a) visām lidostām neatkarīgi no to apgrozījuma lieluma no 1998. gada 1. janvāra piemēro 7. panta 1. punkta noteikumus, kas attiecas uz lidlauka sniegto pakalpojumu kategorijām, kuras nav 7. panta 2. punktā minētās kategorijas;

b) noteikumus, kas attiecas uz 7. panta 2. punktā minētajām lidlauka sniegto pakalpojumu kategorijām, no 1998. gada 1. janvāra piemēro lidostām, kuru gada apgrozījums nav mazāks kā 1 000 000 pasažieru vai 25 000 tonnu kravas pārvadājumu;

c) noteikumus, kas attiecas uz 6. pantā minētajām lidlauka sniegto pakalpojumu kategorijām, no 1999. gada 1. janvāra piemēro lidostām,

— kuru gada apgrozījums nav mazāks kā 3 000 000 pasažieru vai 75 000 tonnu kravas pārvadājumu,

— kuru apgrozījums nav bijis mazāks par 2 000 000 pasažieru vai 50 000 tonnu kravas pārvadājumu sešu mēnešu laikā no iepriekšējā gada 1. aprīļa līdz 1. oktobrim.

2. Neskarot 1. punktu, šo direktīvu no 2001. gada 1. janvāra piemēro visām lidostām, kuras atrodas kādas dalībvalsts teritorijā, ievērojot Līguma noteikumus, ir atvērtas komerciālajiem pārvadājumiem un kuru gada apgrozījums nav mazāks par 2 000 000 pasažieru vai 50 000 tonnu kravas pārvadājumu.

3. Ja lidosta sasniedz vienu no šajā pantā minētajiem kravas apgrozījuma sliekšņiem, nesasniedzot atbilstīgo pasažieru apgrozījuma sliekšni, šo direktīvu nepiemēro tām lidlauka pakalpojumu kategorijām, kuras attiecas tikai un vienīgi uz pasažieriem.

4. Komisija Eiropas Kopienas Oficiālajā Vēstnesī publicē informācijai šajā pantā minēto lidostu sarakstu. Sarakstu pirmo reizi publicē trīs mēnešu laikā pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā, un pēc tam – katru gadu.

Dalībvalstis katru gadu līdz 1. jūlijam iesniedz Komisijai informāciju, kas vajadzīga saraksta sastādīšanai.

5. Uzskata, ka šīs regulas piemērošana Gibraltāra lidostai neskar Spānijas Karalistes un Apvienotās Karalistes attiecīgās jurisdikcijas nostājas attiecībā uz strīdu par tās teritorijas suverenitāti, kurā atrodas lidosta.

6. Šīs direktīvas noteikumu piemērošanu Gibraltāra lidostai atliek līdz brīdim, kad stājas spēkā kārtība, kura noteikta 1987. gada 2. decembra Spānijas Karalistes un Apvienotās Karalistes ārlietu ministru kopīgajā deklarācijā. Spānijas un Apvienotās Karalistes valdības tad par to informē Padomi.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā:

a) "lidosta" ir zemes platība, kas īpaši pielāgota, lai tajā nolaištos, paceltos un manevrētu gaisa kuģi, ieskaitot palīgobjektus, kas var būt saistīti ar šīm darbībām gaisa satiksmes un pakalpojumu vajadzībām, ieskaitot objektus, kas vajadzīgi komerciāliem gaisa pakalpojumiem;

b) "lidostu sistēma" ir divas vai vairākas lidostas, kas sagrupētas kopā, lai apkalpotu vienu un to pašu pilsētu vai lielpilsētu ar satelītpilsētām, kā norādīts II pielikumā Padomes 1992. gada 23. jūlija Regulai (EEK) Nr. 2408/92 par Kopienas aviosabiedrību piekļuvi Kopienas iekšējiem gaisa ceļiem;

c) "lidostas vadības dienests" ir dienests, kuram saskaņā ar valsts normatīviem aktiem ir noteikts uzdevums, kopā ar citām darbībām vai bez tām, vadīt un pārvaldīt lidostas infrastruktūras, kā arī koordinēt un kontrolēt dažādo attiecīgajā lidostā vai lidostu sistēmā esošo operatoru darbību;

d) "lidostas lietotājs" ir fiziska vai juridiska persona, kas ir atbildīga par pasažieru, pasta un/vai kravas pārvadāšanu pa gaisu no attiecīgās lidostas vai uz to;

e) "lidlauka sniegtie pakalpojumi" ir pakalpojumi, ko lidostu lietotājiem sniedz lidlaukos, kā aprakstīts pielikumā;

f) "pašpakalpojumi" ir situācija, kad lidostas lietotājs tieši sniedz sev vienas vai vairāku kategoriju lidlauka sniegtos pakalpojumus un par to sniegšanu neslēdz nekādu līgumu ar kādu trešo pusi. Šajā definīcijā lidostas lietotājus savā starpā neuzskata par trešo pusi, ja

— vienam no tiem pieder lielākā daļa cita lietotāja; vai

— kādai vienai organizācijai pieder lielākā daļa katra no lietotājiem;

g) "lidlauka pakalpojumu sniedzējs" ir fiziska vai juridiska persona, kas trešām pusēm sniedz vienas vai vairāku kategoriju lidlauka sniegtos pakalpojumus.

3. pants

Lidostas vadības dienests

1. Ja lidostu vai lidostu sistēmu vada un pārvalda nevis viens dienests, bet vairāki atsevišķi dienesti, katru no tiem šīs direktīvas nolūkos uzskata par lidostas vadības dienesta daļu.

2. Tāpat, ja ir izveidots viens dienests vairākām lidostām vai lidostu sistēmām, katru no šīm lidostām vai lidostu sistēmām šīs direktīvas nolūkos uzskata par atsevišķu vienību.

3. Ja lidostas vadības dienestus pārrauga vai kontrolē kāda valsts iestāde, šai iestādei, ņemot vērā tās juridiskās saistības, jānodrošina šīs direktīvas piemērošana.

4. pants

Grāmatvedības nodalīšana

1. Ja lidostas vadības dienests, lidostas lietotājs vai lidlauka pakalpojumu sniedzējs sniedz lidlauka pakalpojumus, tiem stingri jānodala lidlauka sniegto pakalpojumu grāmatvedība no citu to darbību grāmatvedības saskaņā ar esošo komerciālo praksi.

2. Dalībvalsts ieceltam neatkarīgam inspektoram jāpārbauda, vai šī grāmatvedības nodalīšana tiek veikta.

Inspektors pārbauda arī to, ka nenotiek nekāda finansu plūsma starp vadības dienesta kā lidostas iestādes darbību un tā darbībām lidlauka sniegto pakalpojumu jomā.

5. pants

Lidostas lietotāju komiteja

1. Vēlākais, 12 mēnešus pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā dalībvalstis nodrošina to, ka katrā attiecīgajā lidostā ir izveidota lidostas lietotāju vai to pārstāvošu organizāciju pārstāvju komiteja.

2. Visiem lidostas lietotājiem ir tiesības būt šajā komitejā. Ja lidostas lietotāji to vēlas, tos komitejā var pārstāvēt šim nolūkam noteikta organizācija.

6. pants

Lidlauka sniegtie pakalpojumi trešām pusēm

1. Dalībvalstis saskaņā ar 1. panta noteikumiem veic visus vajadzīgos pasākumus, nodrošinot lidlauka pakalpojumu sniedzējiem brīvu pieeju tirgum, lai tie varētu sniegt lidlauka pakalpojumus trešām pusēm.

Dalībvalstīm ir tiesības pieprasīt to, lai lidlauka pakalpojumu sniedzēji būtu reģistrēti Kopienā.

2. Dalībvalstis var ierobežot to lidlauka pakalpojumu sniedzēju skaitu, kam atļauts sniegt šādu kategoriju lidlauka pakalpojumus:

— bagāžas apstrāde,

— perona dienesti,

— degvielas uzpildes dienests,

— kravas un pasta apstrāde attiecībā uz ienākošas, izejošas vai tranzītā esošas kravas un pasta fizisko pārkraušanu starp lidostas terminālu un gaisa kuģi.

Tomēr minimālais skaits ir divi pakalpojumu sniedzēji katrā lidlauka pakalpojumu kategorijā.

3. Turklāt no 2001. gada 1. janvāra vismaz vienu apstiprināto pakalpojumu sniedzēju nedrīkst tieši vai netieši kontrolēt:

— lidostas vadības dienests,

— kāds lidostas lietotājs, kas pārvadājis vairāk nekā 25 % pasažieru vai kravas, kas reģistrēta lidostā gadā pirms tā gada, kad pakalpojumu sniedzēji izvēlēti,

— organizācija, ko tieši vai netieši kontrolē lidostas vadības dienests vai tāds lietotājs, vai kura tos kontrolē.

Tomēr 2000. gada 1. jūlijā dalībvalstis var lūgt atlikt šīs prasības piemērošanu līdz 2002. gada 31. decembrim.

Komisija, kam palīdz 10. pantā minētā komiteja, izskata šo lūgumu un, ņemot vērā nozares attīstību un, jo īpaši, salīdzināmo situāciju lidostās attiecībā uz apgrozījumu un tā veidu, var izlemt lūgumu apmierināt.

4. Ja atbilstīgi 2. punktam dalībvalstis ierobežo apstiprināto pakalpojumu sniedzēju skaitu, tās nevar nepiedāvāt lidostas lietotājam, neatkarīgi no tā, kādā lidostas daļā tas darbojas, attiecībā uz katru lidlauka sniegto pakalpojumu kategoriju, uz ko attiecas ierobežojums, faktisku izvēli starp vismaz diviem lidlauka pakalpojumu sniedzējiem atbilstīgi 2. un 3. punkta noteikumiem.

7. pants

Pašpakalpojumi

1. Dalībvalstis saskaņā ar 1. panta noteikumiem veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu pašpakalpojumu brīvību.

2. Tomēr attiecībā uz šādām lidlauka sniegto pakalpojumu kategorijām:

— bagāžas apstrāde,

— perona dienesti,

- degvielas uzpildes dienests,
- kravas un pasta apstrāde attiecībā uz ienākošas, izejošas vai tranzītā esošas kravas un pasta fizisko pārkraušanu starp lidostas terminālu un gaisa kuģi,
- dalībvalstis var ļaut nodarboties ar pašpakalpojumiem ne mazāk kā diviem lidostas lietotājiem, ar nosacījumu, ka tos izvēlas, pamatojoties uz atbilstīgiem, objektīviem, atklātiem un nediskriminējošiem kritērijiem.

8. pants

Centralizētas infrastruktūras

1. Neskarot 6. un 7. panta piemērošanu, dalībvalstis var noteikt, ka tādu centralizēto infrastruktūru pārvaldību, ko izmanto, lai sniegtu tādus lidlauka pakalpojumus, kuru sarežģītība, izmaksas vai ietekme uz apkārtējo vidi neļauj tos dalīt vai sadalīt vairākiem, piemēram, bagāžas šķirošanas, atļaušanas, ūdens attīrīšanas, un degvielas uzpildes sistēmu pārvaldību, veic tikai lidostas vadības dienests vai cita organizācija. Dalībvalstis var noteikt, ka lidlauka pakalpojumu sniedzējiem un pašpakalpojumus veicošiem lidostas lietotājiem šīs infrastruktūras jāizmanto obligāti.

2. Dalībvalstis nodrošina to, ka šo infrastruktūru pārvalde ir atklāta, objektīva un nediskriminējoša un jo īpaši, ka tā nekavē lidlauka pakalpojumu sniedzēju vai pašpakalpojumus veicošu lidostas lietotāju pieeju tām šajā direktīvā noteiktajās robežās.

9. pants

Izņēmumi

1. Ja kādā lidostā sakarā ar īpašiem ierobežojumiem attiecībā uz pieejamo platību vai jaudu, kas pastāv jo īpaši platības pārāk intensīvas izmantošanas dēļ, nav iespējams atvērt tirgu un/vai īstenot pašpakalpojumu veikšanu šajā direktīvā paredzētajā līmenī, attiecīgā dalībvalsts var nolemt:

- a) ierobežot vienas vai vairāku lidlauka pakalpojumu kategoriju sniedzēju skaitu, izņemot 6. panta 2. punktā minētās kategorijas, visā lidostā vai kādā tās daļā. Tādā gadījumā piemēro 6. panta 2. un 3. punktu;
- b) atļaut sniegt vienu vai vairākas 6. panta 2. punktā minētās lidlauka pakalpojumu kategorijas tikai vienam vienīgam pakalpojumu sniedzējam;
- c) atļaut veikt pašpakalpojumus tikai ierobežotam lidostas lietotāju skaitam attiecībā uz tiem lidlauka sniegtajiem pakalpojumiem, kas nav minēti 7. panta 2. punktā, ar noteikumu, ka šos lietotājus izvēlas, pamatojoties uz atbilstīgiem, objektīviem, atklātiem un nediskriminējošiem kritērijiem;
- d) aizliegt pašpakalpojumus vai atļaut tos veikt tikai vienam vienīgam lidostas lietotājam attiecībā uz 7. panta 2. punktā minētajām lidlauka sniegto pakalpojumu kategorijām.

2. Saistībā ar visiem izņēmumiem, par ko lemj saskaņā ar 1. punktu:

- a) jānorāda lidlauka sniegto pakalpojumu kategorija vai kategorijas, attiecībā uz ko atļauj izņēmumu, kā arī īpašos platības vai jaudas ierobežojumus, kas to pamato;
- b) jāpievieno atbilstīgu pasākumu plāns, lai šos ierobežojumus novērstu.

Turklāt izņēmumi nedrīkst:

- i) nevajadzīgi ietekmēt šīs direktīvas mērķus;
- ii) izkropļot konkurenci starp lidlauka pakalpojumu sniedzējiem un/vai pašpakalpojumus veicošiem lidostas lietotājiem;
- iii) sniegties tālāk, nekā tas vajadzīgs.

3. Dalībvalstis paziņo Komisijai par to piešķirtajiem izņēmumiem atbilstīgi 1. punktam un to pamatojumu vismaz trīs mēnešus, pirms tie stājas spēkā.

Komisija Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī publicē to lēmumu apkopojumu, kas tai ir paziņoti, un aicina ieinteresētās puses iesniegt savus apsvērumus.

4. Komisija rūpīgi izskata dalībvalstu iesniegtos lēmumus par izņēmumiem. Šim nolūkam Komisija sāki analizē situāciju un pēta dalībvalsts iesniegtos atbilstīgos pasākumus, lai pārbaudītu to, ka minētie ierobežojumi pastāv un nav iespējams atvērt tirgu un/vai īstenot pašpakalpojumus šajā direktīvā paredzētajā līmenī.

5. Pēc šādas izskatīšanas un pēc apspriešanās ar attiecīgo dalībvalsti Komisija var apstiprināt dalībvalsts lēmumu vai pret to iebilst, ja tā uzskata, ka norādīto ierobežojumu esamība nav pierādīta vai ka tie nav pietiekami, lai pamatotu izņēmumu. Pēc apspriešanās ar attiecīgo dalībvalsti, Komisija var arī lūgt dalībvalstij grozīt izņēmuma darbības jomu vai ierobežot to tikai attiecībā uz tām lidostas vai lidostu sistēmas daļām, kur norādīto ierobežojumu esamība ir pierādīta.

Komisija lēmumu pieņem ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc dalībvalsts izdarītā paziņojuma, un to publicē Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī.

6. Dalībvalstu atbilstīgi 1. punktam piešķirtie izņēmumi nedrīkst pārsniegt trīs gadu ilgumu, izņemot izņēmumus, ko piešķir atbilstīgi 1. punkta b) apakšpunktam. Ne vēlāk kā trīs mēnešus pirms šī laikposma beigām dalībvalstij jāpieņem jauns lēmums attiecībā uz lūgumu pēc izņēmuma, un šo lēmumu atkal pakļauj šajā pantā noteiktajai procedūrai.

Izņēmumi, ko piešķir atbilstīgi 1. punkta b) apakšpunktam, nedrīkst pārsniegt divu gadu ilgumu. Dalībvalsts, pamatojoties uz 1. punkta noteikumiem, tomēr var lūgt, lai šo laikposmu pagarinātu vienreiz uz diviem gadiem. Komisija, kam palīdz 10. pantā minētā komiteja, lemj par šo lūgumu.

10. pants

Padomdevēja komiteja

1. Komisijai palīdz padomdevēja komiteja, ko veido dalībvalstu pārstāvji un ko vada Komisijas pārstāvis.
2. Komiteja sniedz Komisijai ieteikumus par 9. panta piemērošanu.
3. Komisija turklāt var konsultēties ar komiteju par jebkādiem citiem jautājumiem saistībā ar šīs direktīvas piemērošanu.
4. Komiteja apstiprina savu reglamentu.

11. pants

Pakalpojumu sniedzēju izvēle

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai izveidotu to pakalpojumu sniedzēju izvēles procedūru, kam būtu atļauts sniegt lidlauka pakalpojumus lidostā, kur to skaits ir ierobežots 6. panta 2. punktā vai 9. pantā noteiktajos gadījumos. Šai procedūrai jāatbilst turpmāk minētajiem principi, piem.:

- a) ja dalībvalstis nosaka, ka lidlauka pakalpojumu sniedzējiem jāatbilst standarta nosacījumiem vai tehniskajām specifikācijām, šos nosacījumus vai specifikācijas nosaka pēc apspriešanās ar Lidostas lietotāju komiteju. Izvēles kritērijiem, kas noteikti standarta nosacījumos vai tehniskajās specifikācijās, jābūt atbilstīgiem, objektīviem, atklātiem un nediskriminējošiem.

Kad par to ir paziņots Komisijai, attiecīgā dalībvalsts standarta nosacījumos vai tehniskajās specifikācijās, kas jāievēro lidlauka pakalpojumu sniedzējiem, var iekļaut pienākumu sniegt sabiedriskos pakalpojumus attiecībā uz lidostām, kas apkalpo attālus reģionus vai reģionus attīstībā, kas ir tās teritorijas daļa un kas nav komerciāli izdevīgi, bet ir vitāli svarīgi attiecīgajai dalībvalstij;

- b) jāpasākda uzaicinājums uz konkursu, uz kuru var atsaukties visi ieinteresētie lidlauka pakalpojumu sniedzēji, un tas jāpublicē *Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī*;

- c) lidlauka pakalpojumu sniedzējus izvēlas:

- i) lidostas vadības dienests pēc apspriešanās ar Lidostas lietotāju komiteju, ar nosacījumu, ka dienests:

— nesniedz līdzīgus lidlauka pakalpojumus,

— tam nav tiešas vai netiešas kontroles pār uzņēmumiem, kas šos pakalpojumus sniedz,

— tas nav iesaistīts nevienā šādā uzņēmumā;

- ii) visos pārējos gadījumos – dalībvalstu kompetentās iestādes, kas ir neatkarīgas no attiecīgā lidostas vadības dienesta, pēc apspriešanās ar Lidostas lietotāju komiteju un vadības dienestu;

- d) lidlauka pakalpojumu sniedzējus izvēlas, ilgākais, uz septiņiem gadiem;

- e) ja lidlauka pakalpojumu sniedzējs beidz savu darbību pirms tā laikposma beigām, uz kuru tas izvēlēts, to aizvieto, izmantojot tādu pašu procedūru;

2. Ja lidlauka pakalpojumu sniedzēju skaits ir ierobežots saskaņā ar 6. panta 2. punktu vai 9. pantu, lidostas vadības dienests pats var sniegt lidlauka pakalpojumus, neveicot 1. punktā noteikto izvēles procedūru. Tas arī, neveicot minēto procedūru, var atļaut uzņēmumam sniegt lidlauka pakalpojumus attiecīgajā lidostā:

— ja dienests tieši vai netieši kontrolē šo uzņēmumu vai

— ja šis uzņēmums tieši vai netieši kontrolē lidostas vadības dienestu.

3. Lidostas vadības dienests informē Lidostas lietotāju komiteju par lēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar šo pantu.

12. pants

Lidostas uz salām

Izvēloties lidlauka pakalpojumu sniedzējus lidostā, kā paredzēts 11. pantā, dalībvalsts var paplašināt pienākumu apkalpot citas lidostas šajā dalībvalstī, ar noteikumu, ka:

— šīs lidostas atrodas uz salām tajā pašā ģeogrāfiskajā reģionā; un

— katras šādas lidostas apgrozījums nav mazāks par 100 000 pasažieru gadā;

— un šo paplašinājumu apstiprinājusi Komisija, kam palīdz 10. pantā minētā komiteja.

13. pants

Apspriedes

Dalībvalstis nodrošina to, ka par šīs direktīvas īstenošanu notiek obligātas apspriedes starp lidostas vadības dienestu, Lidostas lietotāju komiteju un uzņēmumiem, kuri sniedz lidlauka pakalpojumus. Šīs apspriedes cita starpā aptver to lidlauka sniegto pakalpojumu cenu, par kuriem ir piešķirts izņēmums atbilstīgi 9. panta 1. punkta b) apakšpunktam, kā arī šo pakalpojumu sniegšanas organizēšanu. Apspriedes veic vismaz reizi gadā.

14. pants

Apstiprinājums

1. Dalībvalstis var noteikt, ka lidlauka pakalpojumu sniedzējs var sniegt pakalpojumus vai lidostas lietotājs var veikt pašpakalpojumus tikai tad, ja tas ir saņēmis tādas valsts iestādes apstiprinājumu, kura ir neatkarīga no lidostas vadības dienesta.

Šā apstiprinājuma saņemšanas kritērijiem ir jāsaistās ar stabili finansiālo stāvokli un pietiekamu apdrošināšanu, iekārtu, gaisa kuģu, aprīkojuma un personu drošību, kā arī apkārtējās vides aizsardzību un attiecīgo sociālo noteikumu ievērošanu.

Kritērijiem ir jāatbilst šādiem principiem:

- a) tie jāpiemēro bez diskriminācijas starp dažādajiem lidlauka pakalpojumu sniedzējiem un lidostas lietotājiem;
- b) tiem jābūt saistītiem ar paredzēto mērķi;
- c) tie nedrīkst faktiski samazināt pieeju tirgum vai ierobežot pašpakalpojumu brīvību līdz tādai pakāpei, kas būtu zemāka, nekā noteikts šajā direktīvā.

Šos kritērijus dara zināmus atklātībā, un lidlauka pakalpojumu sniedzēju vai pašpakalpojumus veicošo lidostas lietotāju iepriekš informē par procedūru apstiprinājuma saņemšanai.

2. Apstiprinājumu var atlikt vai anulēt tikai tad, ja lidlauka pakalpojumu sniedzējs vai pašpakalpojumus veicošais lidostas lietotājs paša vainas dēļ neatbilst 1. punkta kritērijiem.

Attiecīgajam pakalpojumu sniedzējam vai lidostas lietotājam un lidostas vadības dienestam paziņo apstiprinājuma atlikšanas vai anulēšanas iemeslus.

15. pants

Darbības noteikumi

Dalībvalsts, ja vajadzīgs, pēc lidostas vadības dienesta priekšlikuma var:

- aizliegt lidlauka pakalpojumu sniedzējam vai lidostas lietotājam sniegt lidlauka pakalpojumus vai veikt pašpakalpojumus, ja šis pakalpojumu sniedzējs vai lidostas lietotājs neatbilst noteikumiem, kas tam jāpilda, lai nodrošinātu normālu lidostas darbību;

Noteikumiem ir jāatbilst šādiem principiem:

- a) tie jāpiemēro bez diskriminācijas starp dažādajiem lidlauka pakalpojumu sniedzējiem un lidostas lietotājiem;
 - b) tiem jābūt saistītiem ar paredzēto mērķi;
 - c) tie nedrīkst faktiski samazināt pieeju tirgum vai ierobežot pašpakalpojumu brīvību līdz tādai pakāpei, kas būtu zemāka, nekā noteikts šajā direktīvā;
- jo īpaši lūgt lidlauka pakalpojumu sniedzējus lidostā godīgi un bez diskriminācijas veikt pakalpojumus, kas noteikti valsts normatīvajos aktos, ieskaitot pienākumu nodrošināt nepārtrauktu darbību.

16. pants

Pieeja objektiem

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka lidlauka pakalpojumu sniedzējiem un lidostas lietotājiem, kas vēlas veikt pašpakalpojumus, ir pieejamas lidostas objekti, ciktāl tas vajadzīgs, lai tie varētu veikt savu darbību. Ja lidostas vadības dienests vai attiecīgi valsts iestāde vai cita struktūra, kas to kontrolē, šo pieeju pakļauj nosacījumiem, tiem jābūt atbilstīgiem, objektīviem, atklātiem un nediskriminējošiem.

2. Lidlauka sniegtajiem pakalpojumiem paredzētajai platībai jābūt tā sadalītai starp dažādajiem lidlauka pakalpojumu sniedzējiem un lidostas lietotājiem, kas veic pašpakalpojumus, ieskaitot jaunpienācējus, lai tie varētu izmantot savas tiesības un būtu iespējama faktiska un godīga konkurence, pamatojoties uz atbilstīgiem, objektīviem, atklātiem un nediskriminējošiem noteikumiem un kritērijiem.

3. Ja par pieeju lidostas objektiem ir jāmaksā, šo maksu nosaka saskaņā ar atbilstīgiem, objektīviem, atklātiem un nediskriminējošiem kritērijiem.

17. pants

Drošība

Šīs direktīvas noteikumi nekādā veidā neskar dalībvalstu tiesības un pienākumus attiecībā uz likumību, kārtību un drošību lidostās.

18. pants

Sociālā un vides aizsardzība

Neskarot šīs direktīvas piemērošanu un ievērojot citus Kopienas tiesību aktu noteikumus, dalībvalstis var veikt vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu darba ņēmēju tiesību aizsardzību un ievērotu apkārtējās vides aizsardzību.

19. pants

Valsts tiesību aktu ievērošana

Lidlauka pakalpojumu sniedzējam Kopienas lidostā jāievēro valsts tiesību aktu noteikumi, kas ir saderīgi ar Kopienas tiesību aktiem.

20. pants

Savstarpības princips

1. Neskarot Kopienas starptautiskās saistības, gadījumos, kad trešā valsts attiecībā uz pieeju lidostas sniegto pakalpojumu vai pašpakalpojumu tirgum:

- a) *de jure* vai *de facto* nenodrošina dalībvalsts lidlauka pakalpojumu sniedzējiem un lietotājiem, kas veic pašpakalpojumus, tādu attieksmi, kas ir salīdzināma ar to attieksmi, ko dalībvalstis nodrošina šīs valsts lidlauka pakalpojumu sniedzējiem un lietotājiem, kas veic pašpakalpojumus; vai
- b) *de jure* vai *de facto* nenodrošina dalībvalsts lidlauka pakalpojumu sniedzējiem un pašpakalpojumus veicošiem lidostas lietotājiem tādu attieksmi, it kā tie būtu reģistrēti šajā valstī; vai
- c) nodrošina citu trešu valstu lidlauka pakalpojumu sniedzējiem un lietotājiem, kas veic pašpakalpojumus, labvēlīgāku attieksmi nekā dalībvalsts lidlauka pakalpojumu sniedzējiem un lietotājiem, kas veic pašpakalpojumus, dalībvalsts var pilnīgi vai daļēji apturēt šīs direktīvas noteikto pienākumu izpildi attiecībā uz lidlauka pakalpojumu sniedzējiem un lietotājiem, kas veic pašpakalpojumus, no šīs trešās valsts saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem.

2. Attiecīgā dalībvalsts informē Komisiju par tiesību vai pienākumu atlikšanu vai atcelšanu.

21. pants

Apelācijas tiesības

Dalībvalstis vai, attiecīgi, lidostu vadības dienesti nodrošina to, ka jebkurai pusei ar likumīgu interesi ir tiesības iesniegt apelā-

ciju attiecībā uz lēmumiem vai atsevišķiem pasākumiem, kas veikti saskaņā ar 7. panta 2. punktu, 11. līdz 16. pantu.

Jābūt iespējai apelāciju iesniegt valsts tiesā vai valsts iestādē, kas nav attiecīgās lidostas vadības dienests un kas attiecīgi ir neatkarīga no valsts iestādes, kura kontrolē dienestu.

22. pants

Informācijas ziņojums un pārskatīšana

Dalībvalstis nosūta Komisijai informāciju, kas tai vajadzīga, lai sagatavotu ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu.

Ziņojumu, kam pievieno priekšlikumus attiecībā uz direktīvas pārskatīšanu, sagatavo ne vēlāk kā 2001. gada 31. decembrī.

23. pants

Īstenošana

1. Ne vēlāk kā vienu gadu pēc šīs direktīvas publicēšanas Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī dalībvalstīs stājas spēkā normatīvi un administratīvi akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šo direktīvu. Par to dalībvalstis tūlīt informē Komisiju.

Kad dalībvalstis paredz šos pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarīt šādas atsauces.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus tos savu tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

24. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī.

25. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Luksemburgā, 1996. gada 15. oktobrī

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

B. HOWLIN

PIELIKUMS

LIDLĀUKA SNIEGTO PAKALPOJUMU SARAKSTS

1. Administrācija uz zemes un pārraudzība ietver:
 - 1.1. pārstāvību un sakaru pakalpojumus ar vietējām iestādēm vai citām struktūrām, norēķinus lidostas lietotāja vārdā un biroja telpu nodrošināšanu tā pārstāvjiem;
 - 1.2. kravas kontroli, saziņu un telekomunikācijas;
 - 1.3. iekraušanas ierīču apstrādi, uzglabāšanu un pārvaldību;
 - 1.4. citus uzraudzības pakalpojumus pirms lidojuma, lidojuma laikā un pēc tā, kā arī citus administratīvus pakalpojumus, ko lūdz lidostas lietotājs.
2. Darbības ar pasažieriem ietver palīdzību ielidojot, izlidojot, pārsēšanās vai tranzīta laikā, ieskaitot pasažieru biļešu un lidojuma dokumentu pārbaudi, bagāžas reģistrāciju un tās nogādi šķirošanas vietā.
3. Bagāžas apstrāde ietver bagāžas apstrādi šķirošanas vietā, šķirošanu, sagatavošanu izlidošanai, iekraušanu ierīcēs, ar kurām to paredzēts nogādāt no gaisa kuģa šķirošanas vietā un otrādi, un izkraušanu no tām, kā arī bagāžas transportēšanu no šķirošanas vietas uz saņemšanas vietu.
4. Kravas un pasta apstrāde ietver:
 - 4.1. attiecībā uz kravu: eksporta, tranzīta un importa kravas fizisko apstrādi, attiecīgo dokumentu apstrādi, muitas procedūras un drošības procedūru veikšanu, par ko puses vienojušās vai ko nosaka apstākļi.
 - 4.2. attiecībā uz pastu: ienākošā un izejošā pasta fizisko apstrādi, attiecīgo dokumentu apstrādi, drošības procedūru veikšanu, par ko puses vienojušās vai ko nosaka apstākļi.
5. Perona dienesti ietver:
 - 5.1. lidlauka loča dienestu uz zemes pēc ierašanās un pirms izlidošanas (*);
 - 5.2. palīdzību gaisa kuģa novietošanā un vajadzīgo iekārtu nodrošināšanu (*);
 - 5.3. sakarus starp gaisa kuģi un pakalpojumu sniedzēju uz zemes (*);
 - 5.4. gaisa kuģa piekraušanu un izkraušanu, ieskaitot tam vajadzīgo līdzekļu nodrošināšanu un darbināšanu, kā arī apkalpes un pasažieru pārvešanu starp gaisa kuģi un terminālu un bagāžas pārvešanu starp gaisa kuģi un terminālu;
 - 5.5. motora iedarbināšanai vajadzīgo ierīču nodrošināšanu un darbināšanu;
 - 5.6. gaisa kuģa pārvietošanu pēc ielidošanas un pirms izlidošanas, kā arī tam vajadzīgo ierīču nodrošināšanu un darbināšanu;
 - 5.7. dzērienu un pārtikas transportēšanu, to iekraušanu gaisa kuģī un izkraušanu no tā.
6. Pakalpojumi attiecībā uz gaisa kuģi ietver:
 - 6.1. gaisa kuģa iekšējo un ārējo tīrīšanu, kā arī tualetes un ūdens sistēmas tīrīšanu;
 - 6.2. kabīnes apsildīšanu un atdzesēšanu, sniega un ledus noņemšanu, gaisa kuģa atleidošanu;
 - 6.3. kabīnes apgādāšanu ar piemērotu kabīnes aprīkojumu un šā aprīkojuma uzglabāšanu.
7. Degvielas uzpildes dienests ietver:
 - 7.1. degvielas iepildīšanas un izsūkņēšanas darbību organizēšanu un veikšanu, ieskaitot degvielas uzglabāšanu un degvielas piegāžu kvalitātes un kvantitātes kontroli;
 - 7.2. eļļas un citu šķidrumu uzpildīšanu.
8. Gaisa kuģa tehniskā apkope ietver:
 - 8.1. parasto apkopi, ko veic pirms lidojuma;
 - 8.2. ārpuskārtas apkopi pēc lidostas lietotāja lūguma;
 - 8.3. rezerves daļu un vajadzīgā aprīkojuma nodrošināšanu un pārvaldību;
 - 8.4. lūgumu pēc piemērotas novietošanas vietas vai vietas angārā rezervēšanu.

(*) Ja šos pakalpojumus nenodrošina gaisa satiksmes dienests.

9. Reisu vadības dienesti un gaisa kuģa apkalpes vadības dienesti ietver:
 - 9.1. lidojuma sagatavošanu izlidošanas lidostā vai citā vietā;
 - 9.2. palīdzību lidojumā, vajadzības gadījumā ieskaitot novirzīšanu;
 - 9.3. darbības pēc lidojuma;
 - 9.4. apkalpes vadību.
 10. Transports uz zemes ietver:
 - 10.1. apkalpes, pasažieru, bagāžas, kravas un pasta pārvadājumu organizēšanu un veikšanu starp vienas lidostas dažādiem termināliem, bet izņemot tādus pašus pārvadājumus starp gaisa kuģi un kādu citu punktu tās pašas lidostas robežās;
 - 10.2. īpašus pārvadājumus pēc lidostas lietotāja lūguma.
 11. Produktu piegādātāju pakalpojumi ietver:
 - 11.1. sakarus ar piegādātājiem un administratīvo pārvaldi;
 - 11.2. pārtikas un dzērienu, kā arī to sagatavošanai vajadzīgā aprīkojuma uzglabāšanu;
 - 11.3. šā aprīkojuma tīrīšanu;
 - 11.4. aprīkojuma, kā arī bāra un pārtikas piegāžu sagatavošanu un nosūtīšanu.
-